

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 162/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď., S., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 4 C 119/2005 a sp. zn. 6 C 47/2006 a Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 7 Co 69/2006 a takto

rozhodol:

Sťažnosť J. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2010 doručená sťažnosť J. Ď., S. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 4 C 119/2005 a sp. zn. 6 C 47/2006 a Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 7 Co 69/2006. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 1. marca 2010.

Zo sťažnosti a z priložených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľ (invalidný dôchodca s ťažkým zdravotným postihnutím) býva spolu aj s manželkou v rodinnom dome v obci S. (ďalej len „obec“). Na susediacom pozemku si chcel postaviť rodinný dom spoluobčan P. Š. (ďalej len „sused“), ktorý tento pozemok získal od svojich rodičov, ktorí si svoje vlastnícke právo protiprávne osvedčili notárskou zápisnicou v roku 1995 bez vedomia vlastníkov. Sused mal rodinný dom podľa grafickej prílohy územného rozhodnutia postaviť dva metre od spoločnej hranice pozemkov, pričom táto hranica nebola zodpovedným geodetom v prírode vôbec zameraná. Napriek tomu sused začal rodinný dom stavať iba na základe zamerania hranice pásmom pracovníkmi Obvodného úradu v B. (ďalej len „obvodný úrad“) tak, že títo zamerali určitú vzdialenosť od rodinného domu sťažovateľa, ktorá v rozpore s právnymi predpismi v grafickej prílohe územného rozhodnutia vyznačená nebola. Z toho dôvodu sťažovateľ nadobudol podozrenie z falšovania stavebnej dokumentácie pracovníkmi obvodného úradu spolu so susedom, a preto ju požadoval sprístupniť. Keďže obec ako príslušný stavebný úrad žiadosť sťažovateľa, pravdepodobne zámerne, ignorovala, sťažovateľ 21. decembra 2004 podal krajskému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodovania obce pri sprístupňovaní požadovaných informácií. Dňa 1. februára 2005 doplnil petit žaloby o náhradu škody–nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v súvislosti s týmto nezákonným postupom obce. Z uvedeného dôvodu bola žaloba uznesením krajského súdu sp. zn. 10 S 160/04 z 28. novembra 2005 postúpená okresnému súdu. Okresný súd uznesením č. k. 4 C 119/2005-8 zo 6. decembra 2005 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania, čomu sťažovateľ vyhovel 14. decembra 2005. Keďže sťažovateľ zistil, že susedova manželka pracuje na okresnom súde vo funkcii asistentky, v dôsledku čoho sa v jeho veciach koná zaujato, podával rôzne námietky a sťažnosti, avšak bezvýsledne. O nesprávnom postupe a zaujatosti svedčí aj to, že pravdepodobne na základe námietok a sťažností podaných sťažovateľom okresný súd začal v tej istej veci súčasne konať aj pod inou spisovou značkou, a to 6 C 47/2006, avšak v tom istom odmietavom duchu, ako v konaní sp. zn. 4 C 119/2005, v ktorom konali vlastne iba vyšší súdny úradník s asistentkou, a nie sudca. Z uvedeného vyplýva, že sa nekonalo spravodlivo a nezaujato, ale diskriminačne v prospech obce, čo potvrdzuje aj tá skutočnosť, že v iných konaniach za tých istých majetkových, zárobkových a sociálnych pomerov bol sťažovateľ oslobodený od súdnych poplatkov, no v tomto konaní nie.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 119/2005-57 zo 7. septembra 2006 nebolo priznané sťažovateľovi a jeho manželke oslobodenie spod súdnych poplatkov. Uznesením krajského súdu č. k. 7 Co 69/2006-88 z 30. decembra 2006 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené. Uznesením okresného súdu č. k. 6 C 47/2006-47 zo 4. februára 2010 bola žaloba sťažovateľa a jeho manželky proti obci o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia obce odmietnutá, pretože podľa názoru okresného súdu sťažovateľ a jeho manželka ani do vydania uznesenia svoj návrh na začatie konania v zmysle výzvy okresného súdu na odstránenie nedostatkov podania nedoplnili a neupresnili, a to aj napriek tomu, že boli poučení o následkoch nedoplnenia podania. Podanie preto trpí nedostatkami, pre ktoré nie je možné pokračovať v konaní. Okresný súd preto podanie sťažovateľa a jeho manželky odmietol.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 4 C 119/2005 a sp. zn. 6 C 47/2006 a krajským súdom pod sp. zn. 7 Co 69/2006 odmietnutím oslobodenia sťažovateľa od platenia súdnych poplatkov a následným odmietnutím jeho podania. Požaduje tiež priznanie finančného odškodnenia vo výške 1 000 € od okresného súdu. Napokon žiada ústavný súd o ustanovenie bezplatného právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 47/2006-47 zo 4. februára 2010 sa stalo právoplatným 5. marca 2010, keďže sťažovateľ nepodal proti nemu odvolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 C 119/2005-57 zo 7. septembra 2006, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 C 119/2005-57 zo 7. septembra 2006 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal krajský súd v odvolacom konaní, pričom sťažovateľ odvolanie proti uzneseniu okresného súdu aj podal. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Odlišná je situácia, pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu krajského súdu č. k. 7 Co 69/2006-88 z 30. decembra 2006, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 119/2005-57 zo 7. septembra 2006. Túto časť sťažnosti treba považovať za oneskorene podanú.

Ako to vyplýva z rukou písanej poznámky na poslednej strane uznesenia krajského súdu, bolo toto uznesenie doručené 5. marca 2009. Pokiaľ za daného stavu bola sťažnosť ústavnému súdu odovzdaná na poštovú prepravu 1. marca 2010, stalo sa tak oneskorene, a to dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 C 47/2006-47 zo 4. februára 2010 o odmietnutí podania považuje ústavný súd za neprípustnú.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ nepodal proti uzneseniu odvolanie, hoci toto bolo prípustné. Znamená to, že nevyčerpal opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje a na ktorého použitie bol oprávnený v zmysle Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že odvolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto vôbec neprichádzal do úvahy zo strany ústavného súdu prípadný postup v zmysle § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2010